

Rahapelihaittojen ehkäisy ja sote-järjestöt – tietoa, ohjeita ja toimintamalleja

Ohjeistus pelihaittojen ehkäisystä SOSTEn jäsenjärjestöille

CHECK LIST

Suomen rahapelijärjestelmä, yksinoikeus, rahapelipolitiikka

1. Olemme tutustuneet SOSTE Rahapelipoliittiseen ohjelmaan

Rahapelihaitat, rahapeliongelma ja rahapelihaittojen ehkäisy

2. Olemme perehtyneet ohjeistukseen pelihaittojen ehkäisystä SOSTEn jäsenjärjestöille.

Kohtaammeko rahapeliongelmaa?

3. **Tunnetme rahapeliongelmaan altistavat tekijät**

- ✓ mielenterveysongelma (masennus, kaksisuuntainen mielialahäiriö, ahdistuneisuus oireet, asosiaalinen persoonallisuus, ADHD)
- ✓ heikko itsetunto
- ✓ läheisen peliongelma
- ✓ oppimisvaikeudet,
- ✓ kehitysvamma
- ✓ heikko itsetunto
- ✓ elämyshakuinen persoonallisuus
- ✓ runsas päihteiden käyttö
- ✓ vaikea elämäntilanne

4. **Olemme selvittäneet, onko jäsenkunnassamme tai toimintamme kohderyhmässä henkilöitä, jotka ovat alttiita rahapeliongelmalle.**

- mielenterveysongelmista kärsivät tai heidän läheisensä
- päihdeongelmasta kärsivät tai heidän läheisensä
- nuoret, joilla on riskikäyttäytymistä (alkoholi, huumeet, tupakka, näpistely, koulupinnaus)
- kehitysvammaiset
- heikko taloudellinen tilanne
- heikko terveys
- vaikeat elämäntilanteet (työttömyys, puolison kuolema, avioero)
- ongelmapelaajien läheisiä
- pelaamisen aiheuttamat taloudelliset ongelmat perheen tilanteen vaikeuttajana
- peliongelma lähisuhdeväkivallan taustalla

5. **Jos kohtaamme rahapeliongelmaa, meillä toimintamalli siihen?**

- liiallisen pelaamisen tunnistamiseen ja puheeksiottoon
- ohjaukseen rahapeliongelmassa auttaviin tuki- ja hoitopalveluihin

6. Otamme tiedotuksessamme rahapelihaittojen ehkäisyn huomioon
7. Tiedämme mistä löytää lisää tietoa rahapelihaittojen ehkäisystä
8. Tiedämme mistä löytää lisää tietoa rahapeliiongelma
9. Työntekijät hyödyntävät tarpeen mukaan rahapelimateriaaleja ja koulutuksia osana työtään
10. Järjestömme omassa päihdeohjelmassa on huomioitu rahapelihaittojen ehkäisy.

PALAUTE

Montako rastia/pistettä tuli?

1–4 pistettä:

Järjestön rahapelihaittojen ehkäisevässä työssä on selvästi kehitettävää. SOSTE Rahapelipoliittiseen ohjelmaan ja ohjeistukseen pelihaittojen ehkäisystä SOSTEn jäsenjärjestöille sekä niissä viitattuihin tieto- ja tukimateriaaliin tutustuminen on hyvä alku. Kannattaa olla yhteydessä rahapelihaittatoimijoihin tietonne lisäämiseksi ja koulutuksen saamiseksi.

5-7 pistettä:

Järjestössä on syytä edelleen jatkaa rahapelihaittoja ehkäisevän työn kehittämistä. Työ on hyvässä alussa. Tukea ja lisätietoja saa esimerkiksi rahapelihaittatoimijoilta, THL:stä ja Puhutaan rahapelaamisesta -verkostolta.

8–10 pistettä:

Hienoa! Järjestössänne rahapelihaittojen ehkäisy nähdään tärkeänä keinona lisätä jäsenten ja kohderyhmän hyvinvointia, ehkäistä rahahaittoja ja niistä aiheutuvia kaikille kustannuksia.

SOSTE